

Faculty Members' Job Satisfaction in Guilan university of Medical Sciences

Mehrabian F¹, Hemati H², Ashouri A³, Taheri M^{4*}, Kashi S⁵, Azimi Kh⁵

1- Health education and promotion dept, school of heath, Guilan University of medical sciences, Rasht, Iran

2- Razi Clinical Research Development Unit, Guilan University of medical Sciences, Rasht, Iran

3-Cardiovascular Diseases Research Center, Department of Cardiology, Heshmat Hospital, School of Medicine, Guilan University of Medical Sciences, Rasht, Iran

4-Medical Education Dept, medical education research center, educational development center, guilan university of medical sciences, Rasht , Iran

5-school of heath, Guilan University of medical sciences, Rasht, Iran

Article Info

Article Type:

Research Article

Article History:

Received: 2020/07/15

Accepted: 2020/10/07

Key words:

Job Satisfaction
Faculty Members
Medical Sciences
University

*Corresponding author:

Taheri M, Medical Education Dept, medical education research center, educational development center, guilan university of medical sciences, Rasht , Iran

©2020 Guilan University of Medical Sciences

ABSTRACT

Introduction: Manpower consider as the most valuable asset and resource organization in the world today. Job satisfaction is the main factor of employees' job performance and it leads to increase productivity and satisfaction in individuals. Organizational managers in order to achieving ideal goal should present more comprehensive image of the jobs' satisfaction employees. This study has been done to investigate Faculty members' job satisfaction in GUMS.

Methods: This descriptive- cross sectional study has been done on 186 basic sciences and clinical faculty members of medicine, dentistry, pharmacy, nursing& midwifery ,paramedical and health school in Guilan university of medical sciences in the years 2018 to 2019. Reaserch tool was standard job satisfaction questionnaire of smith, kendall & Hulin in two parts including: personal information and questionnaire with 45 questions in 6 domains: salary &benefits, upgrade opportunities and personal growth, how to supervise and connections, psychological conditions and job security, physical conditions and the nature of work. Data were analyzed by statistical indicators frequency (percent), Mean (standard deviation) and kruskal-wallis, pearson correlation coefficient and linear regression tests through SPSS.

Results: Findings show that the Mean score of different domains of job satisfaction was between 1 to 5 as follow: the nature of work (3.9 ± 0.8), management, how to supervise and connections (3.3 ± 0.7), physical conditions and the nature of work (3.1 ± 0.8) psychological conditions and job security (3.1 ± 0.9), upgrade opportunities and personal growth (3.0 ± 0.7) and salary &benefits (2.8 ± 0.8). Satisfaction in all domains was on average Mean except nature of work domain was desirable. Results of Pearson correlation test show that among satisfaction level and different domains , the most positive correlation respectively related to psychological conditions and job security, job management aspect(how to supervise and connections), upgrade opportunities and personal growth, physical conditions and the workplace, nature of work , salary &benefits (correlation coefficient between 0.705 to 0.905).

Totally age, total years of service, type of employment and educational groups of faculty members, explain satisfaction variance score (3 to 18) in different domains.

Conclusion: Satisfaction in all domains was moderate only in jobs' nature was desirable. It is suggested in subsequent study the reasons of less satisfaction in young and junior faculties also in clinical faculties considered.

How to Cite This Article: Mehtabian F, Hemati H, Ashouri A, Taheri M, Kashi S, Azimi Kh. Faculty Members' Job Satisfaction in Guilan University of Medical Sciences. RME. 2020;12(4):48-58.

رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

فریدن مهرابیان^۱، حسین همتی^۲، آسیه عشوری^۳، ماهدخت طاهری^{۴*}، سمانه کاشی^۵، خدیجه عظیمی^۵

- ۱- گروه آموزشی بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
- ۲- واحد توسعه تحقیقات بالینی رازی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
- ۳- مرکز تحقیقات بیماریهای قلب و عروق، گروه قلب و عروق، بیمارستان حشمت، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
- ۴- مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
- ۵- دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران

چکیده

مقدمه: در جهان امروز آن‌چه بیش از همه دارای اهمیت می‌باشد، نیروی انسانی است و نیروی انسانی با ارزش‌ترین سرمایه و منبع سازمانی محسوب می‌شود. رضایت شغلی یکی از عناصر اصلی عملکرد شغلی و حرفة‌ای کارکنان بوده و موجب افزایش بهره وری و احساس رضایتمندی فرد می‌شود. مدیران هر سازمان جهت پویایی و رسیدن به اهداف آرمانی باید تصویر جامعی از رضایت شغلی کارکنان رائمه دهند. هدف از این مطالعه بررسی میزان رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی گیلان بود.

روش‌ها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی- تحلیلی است که بر روی اعضای هیات علمی علوم پایه و بالینی (۱۸۶ نفر) در دانشکده‌های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری- مامایی، پیراپزشکی و بهداشت در سال ۹۷-۹۸ در دانشگاه علوم پزشکی گیلان انجام شد. ابزار پژوهش پرسشنامه استاندارد رضایت شغلی اسمیت، کن达尔 و هالین شامل دو بخش: اطلاعات فردی و پرسشنامه‌ای با ۴۵ سوال در ۶ حیطه: حقوق و مزايا، فرصت‌های ارتقاء و رشد فردی، نحوه سرپرستی و ارتباطات، شرایط روانی و امنیت شغلی، شرایط فیزیکی و ماهیت کار بود. داده‌ها با استفاده از شاخص‌های آماری فراوانی (درصد)، میانگین (انحراف معیار)، توصیف و با آزمون‌های کروسکال والیس، ضرب همبستگی پیرسون و مدل رگرسیون خطی و از طریق نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: میانگین نمره‌ی کسب شده در حیطه‌های مختلف رضایت شغلی در بازه‌ی ۱ تا ۵ عبارت بود از: ماهیت کار ($3/9 \pm 0/8$)، مدیریت، نحوه سرپرستی و ارتباطات ($3/3 \pm 0/7$)، شرایط فیزیکی و محیط کار ($3/1 \pm 0/8$)، شرایط روانی و امنیت شغلی ($3/1 \pm 0/9$)، فرصت ارتقاء و رشد فردی ($3/0 \pm 0/7$) و حقوق و مزايا ($2/8 \pm 0/8$). در تمام حیطه‌ها رضایتمندی در حد متوسط و تنها در حیطه‌ی رضایت از ماهیت کار، رضایتمندی در حد مطلوب بود. نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین سطح رضایتمندی و حیطه‌های مختلف، قوی‌ترین همبستگی مثبت به ترتیب با حیطه‌های شرایط روانی و امنیت شغلی، جنبه مدیریتی شغل (نحوه سرپرستی و ارتباطات)، فرصت‌های ارتقاء و رشد فردی، شرایط فیزیکی و محیط کار، ماهیت کار و حقوق و مزايا (با ضرائب همبستگی در بازه‌ی $0/905$ تا $0/705$) برقرار بود. همچنین مشخصات جمعیت شناختی سن، سنتوات کاری، نوع استخدام و حیطه‌ی آموزشی هیات علمی، تبیین کننده‌ی ۳ تا ۱۸ درصد از واریانس نمرات رضایتمندی در حیطه‌های مختلف بودند.

نتیجه گیری: در کلیه حیطه‌ها رضایتمندی در حد متوسط و تنها در حیطه‌ی رضایت از ماهیت کار، رضایتمندی در حد مطلوب بود. پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی، علل رضایتمندی کمتر در اعضای هیات علمی جوان و با سابقه‌ی کاری کم و نیز اساتید بالینی، مورد توجه و بررسی بیشتر، قرار گیرد.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخچه:

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۴/۲۵

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۷/۱۶

کلیدواژه‌ها:

رضایت شغلی

اعضای هیات علمی

علوم پزشکی

دانشگاه

*نویسنده مسئول:

ماهدخت طاهری، مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
taheri1049@gmail.com

مقدمه

می‌کند، منابع انسانی آن کشور است نه سرمایه، نه منابع مادی دیگر، این منابع انسانی هستند که سرمایه‌ها را متراکم ساخته، از منابع طبیعی بهره برداری نموده، سازمان‌های اداری، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی را بوجود می‌آورند و توسعه را به

جهان امروز آن‌چه بیش از همه دارای اهمیت می‌باشد، منابع انسانی است (۱،۲) و منابع انسانی با ارزش‌ترین سرمایه و منبع سازمانی محسوب می‌شود (۳). اقتصاددانان معتقدند آن‌چه در نهایت روند توسعه اقتصادی و اجتماعی یک جامعه را تعیین

تأثیرگذار است. هنگامی که افراد از شغل خود راضی باشند، از کار خود لذت می‌برند و در جهت سلامت جامعه خود بیشتر تلاش می‌کنند؛ چرا که از طریق رضایت شغلی، شادابی و مسرت به خانه و جامعه نیز منتقل می‌گردد (۱۶). بررسی و شناخت عواملی که باعث ایجاد انگیزه و رضایت شغلی می‌شود. یکی از ضروریاتی است که می‌تواند موجب بهبود بهره وری و بالا رفتن روند و کیفیت کار استادان شود (۱۷). بررسی‌های پژوهشگر حاکی است که علیرغم اهمیت موضوع، پژوهش جامعی در خصوص میزان رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی انجام نشده است. لذا پژوهشگر در صدد است ضمن بررسی میزان رضایت شغلی اساتید دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی گیلان، و استخراج نتایج و ارائه آن به مدیران ارشد دانشگاه زمینه برنامه‌ریزی دقیق و جامع برای افزایش رضایتمندی و انگیزش شغلی اعضای هیات علمی را فراهم نماید.

روش‌ها

پژوهش حاضر از دسته مطالعات توصیفی- مقطوعی بوده و با تعیین رضایت شغلی اعضای هیات علمی علوم پایه و بالینی در ۶ دانشکده‌ی پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، پرستاری-مامایی، پیراپزشکی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۹۷-۹۸ انجام شد. در این مطالعه که از نوع مطالعات کاربردی است، از روش نمونه‌گیری خوشهای و جهت محاسبه حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد. با توجه به این که کل جامعه‌ی پژوهش ۴۷۰ نفر بود، نمونه‌ای به حجم ۲۱۲ نفر برآورد شد. معیار ورود به مطالعه شاغل بودن در دانشگاه به عنوان عضو هیات علمی و معیار خروج عدم تمایل به شرکت در مطالعه بود. از مجموع ۲۵۰ پرسشنامه توزیع شده، پس از پیگیری‌های لازم، ۱۸۶ پرسشنامه ارجاع داده شد (نرخ پاسخ‌دهی ۷۵ درصد).

ابزار پژوهش پرسشنامه استاندارد رضایت شغلی اسمیت، کنдал و هالین بود. بخش اول پرسشنامه حاوی اطلاعات فردی و دموگرافیک و بخش دوم پرسشنامه شامل ۴۵ سوال در ۶ حیطه شامل: حقوق و مزايا (۵ سوال)، فرصت‌های ارتقاء و رشد فردی (۶ سوال)، نحوه سرپرستی و ارتباطات (۱۵ سوال)، شرایط روانی و امنیت شغلی (۷ سوال)، شرایط فیزیکی (۳ سوال) و ماهیت کار (۹ سوال) است (۱۹، ۱). به منظور نمره‌دهی ابزار، برای هر فرد میانگین نمرات سوالات هر حیطه و کل سوالات محاسبه شد. دامنه‌ی نمره‌ی هر سوال، به

بیش می‌برند (۱، ۲). سرمایه‌ی انسانی عامل مهم در کارکرد تولید نیز محسوب می‌شود (۴) و عامل اصلی تداوم موفقیت و تحقق اهداف سازمان می‌باشد (۵). رضایت کارکنان در سازمان‌ها یکی از موضوع‌های مهم مدیریتی است که از سال‌ها قبل توجه پژوهشگران زیادی را در سراسر جهان به خود جلب نموده است (۱).

رضایت شغلی یکی از عناصر اصلی عملکرد شغلی و حرفة‌ای کارکنان بوده و موجب افزایش بهره‌وری و احساس رضایتمندی فرد می‌شود (۶، ۷) مدیران هر سازمان جهت پویایی و رسیدن به اهداف آرمانی باید تصویری جامع تر از رضایت شغلی کارکنان ارائه دهند (۸)، خشنودی و رضایت شغلی مربوط به آن است که حرفة مورد نظر تا چه اندازه پاسخ گوی نیازها، توانائی‌ها، رغبت‌ها و خصوصیات شخصی فرد است (۹). بنابراین شناخت نیازها، انگیزه‌ها، تمایلات، عوامل رضایت و عدم رضایت کارکنان نه تنها لازم است بلکه جهت اتخاذ سیاست‌های صحیح، راهبردهای مناسب و برنامه‌های موثر ضروری است (۱۰). با آن که در زمینه رضایت کارکنان از محیط کار بررسی‌های زیادی انجام شده اما رضایت شغلی اساتید دانشگاه‌ها از محیط آموزشی در دانشگاه‌ها کمتر مورد ارزیابی قرار گرفته است (۲). اعضای هیات علمی بدنه اصلی هر دانشگاه را تشکیل می‌دهند و به عنوان یکی از اركان تعليم و تربیت در آموزش دانشجویان و ارتقای بهداشت و درمان جامعه موثر می‌باشند (۱۱). انگیزش و رضایت شغلی اساتید می‌تواند نقش بسیار اساسی در عملکرد آن‌ها داشته باشد (۱۲). مطالعات مختلف در زمینه رضایت شغلی نشان داده‌اند که متغیرهای زیادی با رضایت شغلی اساتید ارتباط دارند که مهم‌ترین آن‌ها عوامل سازمانی، عوامل محیطی، ماهیت کار و عوامل فردی است (۱۳).

امروزه، اعضای هیأت علمی دارای شرح وظایف گسترده آموزش، پژوهش، خدمات درمانی، فعالیت‌های اجرایی و توسعه فردی هستند و برای ارزیابی رضایت شغلی آن‌ها ضروری است تا به تمام حیطه‌ها توجه شود (۱۴). انگیزش و رضایت شغلی اساتید می‌تواند نقش بسیار اساسی در عملکرد آن‌ها داشته باشد؛ و عدم توجه به رضایت شغلی منابع انسانی در یک سازمان موجب توقف و رکود نسبی و تحلیل و زوال تدریجی آنان خواهد شد (۱۱). رضایت شغلی، خود تعیین‌کننده بسیاری از متغیرهای سازمانی نظیر افزایش بهره وری، افزایش کمیت و کیفیت کار است (۱۵). باید به این نکته توجه داشت که اثرات ناشی از رضایت شغلی، بر جامعه نیز

نایپارامتری اسپیرمن، استفاده و در تحلیل چندگانه، مدل رگرسیون خطی اجرا شد. پیش فرض‌های مورد نیاز تحلیل رگرسیونی بررسی شده و برقرار بود. تمام متغیرهای جمعیت شناختی در تحلیل رگرسیونی مورد بررسی قرار گرفتند و ورود متغیرها به مدل رگرسیونی به روش گام به گام در نظر گرفته شد. براساس آزمون کولموگروف-اسمیرونوف، توزیع نرمال برای تمام مشخصه‌های کمی به جز سنوات شغلی برقرار بود. در کلیه آزمون‌ها سطح معنی داری کمتر از 0.05 در نظر گرفته شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS.Ver.20 تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها

در مجموع، ۸۱ هیات علمی زن (43 درصد) و 105 هیات علمی مرد (57 درصد) در مطالعه شرکت کردند. تعداد 160 نفر (87 درصد) متاهل بودند. میانگین و انحراف معیار سن شرکت‌کنندگان در مطالعه، 43.2 ± 7.7 سال (دامنه‌ی سنی: 29 تا 62 سال) بود. میانگین و انحراف معیار سابقه کار اساتید مورد مطالعه، 11.6 ± 8.3 سال (دامنه‌ی 1 تا 32 سال) و 114 نفر (63 درصد) دارای سابقه‌ی مدیریتی در فعالیت خود بودند. در جدول شماره یک اطلاعات مربوط به مرتبه‌ی علمی، حیطه‌ی آموزشی، وضعیت استخدامی، دانشکده محل خدمت و مدرک تحصیلی اعضای هیأت علمی آمده است.

صورت لیکرت از بسیار ناراضی 1 تا بسیار راضی 5 بوده و میانگین نمرات کمتر از $1/5$ به عنوان رضايت خیلی کم، بین $2/5$ - $1/5$ رضايت کم، نمرات $3/5$ - $2/5$ رضايت متوسط، نمرات $4/5$ - $3/5$ رضايت زیاد و نمرات $5/5$ یا بیشتر رضايت خیلی زیاد درنظر گرفته شد. در مطالعه نقیبی و همکاران روایی پرسشنامه از طریق روایی محتوا و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ 0.91 و برای زیر مقیاس‌ها به ترتیب 0.93 ، 0.85 ، 0.92 ، 0.87 و 0.86 بدست آمد که در سطح بالایی قرار داشت. همچنین در مطالعه حاضر نیز روایی پرسشنامه از طریق روایی محتوا (با کسب نظرات متخصصان) و پایایی آن با محاسبه آلفای کرونباخ تأیید شد. جهت رعایت ملاحظات اخلاقی، ابتدا ضمن توضیح مراحل و اهداف طرح برای اعضای هیأت علمی توسط پژوهشگر، به آنان اطمینان داده شد که ارائه نتایج مطالعه به صورت کلی و با رعایت اصول محترمانگی اطلاعات خواهد بود. پس از کسب رضايت کتبی از اعضای شرکت کننده در مطالعه، پرسشنامه به صورت خودایفاء تکمیل گردید. پژوهش حاضر در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی گیلان مطرح و دارای کد اخلاق به شماره IR.GUMS.REC.1397.315 می‌باشد.

برای توصیف داده‌ها، از گزارش فراوانی (درصد)، میانگین (انحراف معیار) استفاده شد. جهت بررسی ارتباط مشخصات جمعیت‌شناختی افراد با نمره‌ی رضايتمندی شغلی در کل و در هریک از حیطه‌ها، در تحلیل تک متغیره، از تحلیل واریانس و یا آزمون نایپارامتری کروسکال والیس و ضریب همبستگی

جدول ۱: مشخصات جمعیت‌شناختی اعضای هیأت علمی شرکت کننده

متغیر	تعداد	درصد	متغیر	تعداد	درصد
زن	۸۱	51%	مرد	۱۰۵	49%
مردی	۱۹	10%	استادیار	۱۲۲	66%
دانشیار	۳۹	21%	استاد	۶	3%
پژوهشکی	۷۵	40%	داندانپژوهشکی	۳۳	18%
داروسازی	۱۴	7%	پرستاری و مامایی رشت	۲۳	12%
پرستاری و مامایی شرق گیلان	۲۷	15%			

ارتباطات ($3/3 \pm 0/7$)، شرایط فیزیکی و محیط کار ($3/1 \pm 0/8$)، شرایط روانی و امنیت شغلی ($9/1 \pm 0/3$)، فرصت‌های ارتقاء و رشد فردی ($7/0 \pm 0/3$) و حقوق و مزايا

نتایج نشان داد که میانگین و انحراف معیار نمره‌ی کسب شده در حیطه‌های مختلف رضايت شغلی در بازه‌ی 1 تا 5 عبارت است از ماهیت کار ($0/8 \pm 0/9$)، مدیریت، نحوه‌ی سرپرستی و

کار، بیشترین رضایتمندی از کار با همکاران و مدیران خود ($3/6 \pm 0/9$) و کمترین رضایتمندی، از عدم استفاده از امکانات رفاهی و تفریحی دانشگاه برای سپری کردن اوقات فرا غت خود و خانواده‌های شان ($2/3 \pm 1/2$) اظهار شده است. در حیطه‌ی شرایط روانی و امنیت شغلی، برخورداری از امکانات جانبی مانند بیمه، استخدام و بازنیستگی، دارای بالاترین رضایتمندی ($3/4 \pm 1/2$) بوده و کمترین رضایتمندی در رابطه با عدالت - محور بودن محیط کار ($2/8 \pm 1/2$) بیان شده است. در حیطه فرصت‌های ارتقا و رشد فردی، بالاترین رضایت، از راحتی و عدم ممانعت از شرکت در کلاس‌های آموزشی ($3/4 \pm 1/0$) و کمترین رضایت، از امکان استفاده از بورس و ادامه تحصیل (در خارج و داخل کشور) ($2/3 \pm 1/1$) اظهار شده است. در حیطه حقوق و مزايا نیز که در مجموع دارای کمترین نمره‌ی رضایتمندی بود، بیشترین نمره‌ی کسب شده در این حیطه، مربوط به رضایت از حقوق و درآمد کنونی ($3/0 \pm 1/0$) و کمترین نمره، مربوط به رضایت از پرداخت به موقع حقوق ($2/7 \pm 1/0$) بود.

($2/8 \pm 0/8$). تحلیل رگرسیون خطی چندگانه نشان داد که سن و سالهای کاری بیشتر و گروه آموزشی (علوم پایه نسبت به بالین)، به طور مستقل مرتبط با رضایتمندی کلی بیشتری بوده و این مشخصات 13 درصد واریانس نمره‌ی رضایت کلی را تبیین می‌کنند.

توصیف رضایتمندی اعضا هیات علمی به تفکیک هر سوال، در جدول شماره دو آمده است. در حیطه رضایت از ماهیت کار، اعضا هیأت علمی اظهار کرده‌اند که در برابر داشجویان، آموزش و یادگیری آن‌ها احساس مسئولیت کرده و در این گوییه بیشترین رضایت را داشتند ($4/3 \pm 0/8$) و در حیطه رضایت از ماهیت کار، اظهار کرده‌اند که از انجام فعالیت‌های اداری و اجرایی ($3/6 \pm 1/1$) کمترین رضایتمندی را دارند. در حیطه مدیریت و نحوه سرپرستی و ارتباطات، بیشترین نمره مربوط به رضایتمندی از وجود روابط دوستانه و محترمانه بین عضو هیأت علمی و دیگر اعضا گروه ($3/9 \pm 1/0$) و کمترین نمره برای تشویق مناسب و تشویق براساس عملکرد شغلی ($2/8 \pm 1/1$)، ذکر شده است. در حیطه شرایط فیزیکی و محیط

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار گویه‌های مختلف رضایت شغلی اظهار شده

گویه	میانگین ± انحراف معیار
از دریافت حقوق و دستمزد کنونی خود راضی هستم.	$3/0 \pm 1/0$
حقوق و دستمزد دریافتی ام با نیازهای روزمره زندگی تناسب دارد.	$2/7 \pm 1/0$
حقوق و درآمد دولتی من براساس تلاش و فعالیت‌هایم، نسبت به اعضا گروه عادلانه است.	$2/9 \pm 1/1$
امکان انجام فعالیت‌های شغلی خصوصی و کسب درآمد سایر همکارانم دارم.	$2/8 \pm 1/1$
از پرداخت به موقع حقوق و مزايا خود راضی هستم.	$2/7 \pm 1/1$
خط مشی‌ها، قوانین و مقررات و روابط ارتقاء در حرفه من به وضوح مشخص است.	$3/3 \pm 1/0$
با توجه به عملکردها و توانایی هایم امکان ارتقاء برایم فراهم است.	$3/2 \pm 1/0$
امکان استفاده از بورس و ادامه تحصیل در خارج و داخل کشور برایم مهیا می‌باشد.	$2/3 \pm 1/1$
امکانات لازم و کافی برای انجام پژوهش را در اختیار دارم.	$2/8 \pm 1/1$
امکان شرکت در سمینارها، کنفرانس‌ها و فرصت‌های مطالعاتی با توجه به عملکرد خوبی را دارم.	$3/2 \pm 1/0$
به راحتی و بدون هیچ مانعی می‌توانم در کلاس‌های آموزشی مورد نیاز شرکت کنم.	$3/4 \pm 1/0$
بین اعضا گروه و من روابط دوستانه و محترمانه برقرار است.	$3/9 \pm 1/0$
مدیر گروه بر کارهایم نظارت کافی و شایسته ای دارد.	$3/8 \pm 1/0$
از کار با همکاران و مدیران خود احساس رضایت دارم.	$3/7 \pm 1/0$
به نظرم مدیران ارشد دانشگاه افرادی با صلاحیت و براساس شایسته سالاری انتخاب می‌شوند.	$3/1 \pm 1/0$
توزیع مسئولیت‌ها در گروه آموزشی من عادلانه است.	$3/4 \pm 1/0$
در محیط کاری ام ضوابط بیشتر از روابط کارساز است.	$3/0 \pm 1/0$
امکان اظهار نظر و انتقاد از عملکردهای گروه و دانشگاه برایم فراهم است.	$3/0 \pm 1/1$
انتظارات و مسئولیت‌های آموزشی، پژوهشی، باليي و اجرائي محوله برایم معقول و عملی است.	$3/2 \pm 1/0$
به نظرات و پیشنهادات من در مسائل آموزشی، پژوهشی، در گروه و دانشگاه اهمیت داده می‌شود.	$3/2 \pm 1/0$
حضور و یا عدم حضور من در گروه برای مدیر گروه و سایر همکاران حائز اهمیت است.	$3/8 \pm 1/0$
مدیران ارشد برای آموزش و بهبود سطح دانسته‌ها و تجاریم تلاش می‌نمایند.	$3/2 \pm 1/0$
بازخورد مناسب از عملکرد شغلی ام دریافت می‌کنم.	$3/2 \pm 1/1$

۲/۸±۱/۱	تشویق ها مناسب و بر اساس عملکرد من انجام می گیرد به نحو مناسب از من قدردانی می شود.
۳/۳±۱/۰	در صورت کم کاری بطور مناسبی به من تذکر داده می شود.
۲/۸±۱/۲	در محیطی عدالت محور به کار استغال دارم.
۲/۹±۱/۲	از نظر تداوم و ثبات در استغال به کار احساس امنیت می کنم.
۳/۱±۱/۲	در موقع ضروری مدیرانم از من حمایت می کنند.
۳/۴±۱/۲	از امکانات جانبی مانند ± بیمه، استخدام، بازنشستگی برخوردار می باشم.
۳/۱±۱/۲	فرایندهای استخدامی من عادلانه و دارای روند منطقی است.
۳/۱±۱/۱	پست سازمانی و مسؤولیت و اختیارات مشخص و با ثبات است.
۳/۱±۱/۱	از روند ارزشیابی خود راضی و آن را عادلانه می دانم.
۳/۲±۱/۱	برای آموزش به دانشجویان محیط مناسبی را در اختیار دارم.
۳/۱±۱/۲	دفترکار مناسبی در دانشگاه / بیمارستان در اختیار دارم.
۳/۴±۱/۰	دستیابی به امکانات سمعی و بصری برای آموزش به دانشجویانم به راحتی فراهم می شود.
۳/۶±۰/۹	از کار با همکاران و مدیران خود احساس رضایت دارم.
۲/۷±۱/۲	از تسهیلات لازم مانند ±مسکن، وام و ... برای رفاه حال خود و خانواده ام بهره مند هستم.
۲/۳±۱/۲	از امکانات رفاهی، تفریحی دانشگاه برای سپری کردن اوقات فراغت خود و خانواده ام احساس رضایت می کنم.
۳/۳±۱/۱	به راحتی می توانم از مخصوصی های سالانه ام استفاده کنم.
۴/۱±۱/۰	از تدریس و کار در دانشگاه و خدمت به جامعه علمی احساس لذت می کنم.
۴/۳±۰/۸	در برابر دانشجویان، آموزش و یادگیری آنها احساس مسؤولیت کرده و از آن لذت می برم.
۴/۰±۱/۰	از انجام فعالیت های پژوهشی موظف لذت می برم.
۳/۶±۱/۱	از انجام فعالیت های اداری و اجرایی محوله لذت می برم.
۳/۷±۱/۰	به اندازه کافی در کار مستقل هستم.
۳/۹±۱/۱	رفتار دانشجویانم بیانگر احترام و قدردانی آنها از زحمات من است.

همبستگی پیرسون نشان داد که بین سطح رضایتمندی و حیطه های مختلف، قوی ترین همبستگی مثبت به ترتیب مربوط است به حیطه های: شرایط روانی و امنیت شغلی، جنبه مدیریتی شغل، فرصت های ارتقاء و رشد فردی، شرایط فیزیکی و محیط کار، ماهیت کار و حقوق و مزايا (جدول ۳).

بیشترین عدم پاسخ گویی به گویه ها در رابطه با گویه های "امکان انجام فعالیت های شغلی خصوصی و کسب درآمد را مانند سایر همکارانم دارم." با ۱۳ مورد (۷ درصد) و گویه های "امکان استفاده از بورس و ادامه تحصیل (در خارج و داخل کشور) برایم مهیا می باشد." با ۸ مورد (۴/۳ درصد) و در سایر گویه ها عدم پاسخ دهی، کمتر از ۳ درصد بود. نتایج آزمون

جدول ۳: ضریب همبستگی خطی ابعاد رضایتمندی شغلی اساتید با یکدیگر و با رضایتمندی کل

حیطه	رضایتمندی حقوق	فرصت های ارتقاء	جنبه مدیریتی	شرایط روانی و امنیت شغلی	شرایط فیزیکی و محیط کار	ماهیت کار	کل	و مزايا	شغل	رشد فردی	امنیت شغلی	و محیط کار	رضایتمندی
حقوق و مزايا	۰/۷۰۵	۱/۰۰	۰/۵۷۴	۰/۰۸۱۹	۰/۰۸۱۹	۰/۰۸۱۹	۰/۰۸۱۹	۰/۰۸۱۹	۰/۰۸۱۹	۰/۰۸۱۹	۰/۰۸۱۹	۰/۰۸۱۹	فرصت های ارتقاء و رشد فردی
فرصت های ارتقاء و رشد فردی	۰/۰۵۷۴	۰/۰۰۰	۰/۰۶۶۸	۰/۰۵۴۱	۰/۰۹۰۲	۰/۰۹۰۲	۰/۰۹۰۲	۰/۰۹۰۲	۰/۰۹۰۲	۰/۰۹۰۲	۰/۰۹۰۲	۰/۰۹۰۲	جنبه مدیریتی شغل
جنبه مدیریتی شغل	۰/۰۹۰۲	۰/۰۰۰	۰/۰۷۰۳	۰/۰۵۹۰	۰/۰۹۰۵	۰/۰۹۰۵	۰/۰۹۰۵	۰/۰۹۰۵	۰/۰۹۰۵	۰/۰۹۰۵	۰/۰۹۰۵	۰/۰۹۰۵	شرایط روانی و امنیت شغلی
شرایط روانی و امنیت شغلی	۰/۰۹۰۵	۰/۰۰۰	۰/۰۶۴۵	۰/۰۶۰۹	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	شرایط فیزیکی و محیط کار
شرایط فیزیکی و محیط کار	۰/۰۷۹۶	۰/۰۰۰	۰/۰۶۷۱	۰/۰۶۰۹	۰/۰۴۸۱	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	۰/۰۷۹۶	ماهیت کار
ماهیت کار	۰/۰۷۹۶	۰/۰۰۰	۰/۰۵۵۵	۰/۰۶۱۲	۰/۰۵۷۶	۰/۰۵۷۲	۰/۰۵۷۲	۰/۰۵۷۲	۰/۰۵۷۲	۰/۰۵۷۲	۰/۰۵۷۲	۰/۰۵۷۲	۰/۰۵۷۲

* تمام ضرایب همبستگی با $P < 0.001$ معنی دار بودند.

فعالیت خود، دارای رضایتمندی کلی بیشتری بودند. میانگین نمره‌ی رضایتمندی کلی با سن ($P = 0.003$) و ($r = 0.231$)، سابقه‌ی کاری ($P = 0.070$) و ($r = 0.100$)، گروه آموزشی ($P = 0.007$) با ($r = 0.355 \pm 0.061$) در برابر ($P = 0.060$) با ($r = 0.365 \pm 0.066$) به ترتیب در اساتید گروه آموزشی علوم پایه و بالینی، نوع مدرک اساتید دارای مدرک تخصصی دکترا و متخصصین بالینی، اساتید دارای مدرک تخصصی دکترا و متخصصین بالینی،

در بررسی رابطه رضایتمندی با مشخصات جمعیت شناختی اعضای هیات علمی، نتایج تحلیل های تک متغیره نشان داد که اساتید دارای سن بیشتر، سالوات کاری بیشتر، اساتید گروه آموزشی علوم پایه و اساتید دارای مدرک دکترا تخصصی (نسبت به متخصصین و گروه بالینی)، اساتید با وضعیت استخدامی رسمی و پیمانی (نسبت به اساتید قراردادی یا در حال گذراندن تعهد طرح) و اساتید دارای سابقه‌ی مدیریتی در

نتایج تحلیل رگرسیونی چندگانه نیز نشان داد که به ترتیب گروه آموزشی هیات علمی، سن و سالهای شغلی، به طور مستقل با رضایت شغلی و هر یک از حیطه‌ها در کل ارتباط معنی‌دار داشته و این مشخصات ۱۳٪ از واریانس نمره‌ی رضایتمندی را تبیین می‌کنند (جدول ۴). به طور کلی مشخصات سن، سالهای کاری، نوع استخدام و گروه‌های آموزشی هیات علمی، تبیین کننده‌ی ۳ تا ۱۸ درصد از واریانس نمرات رضایتمندی در حیطه‌های مختلف بودند.

وضعیت استخدامی ($P=0.046$) با $3/29 \pm 0.62$ ، $3/34 \pm 0.65$ در برابر $3/05 \pm 0.68$ به ترتیب در استفاده با وضعیت استخدامی رسمی و پیمانی در برابر استفاده قراردادی یا در حال گذراندن تعهد طرح، سابقه‌ی مدیریتی ($P=0.065$) با $3/30 \pm 0.65$ در برابر $3/11 \pm 0.65$ به ترتیب در استفاده دارای سابقه‌ی مدیریتی و بدون آن، در سطح معنی‌داری ۱٪ ارتباط داشته و هیچ یک از سایر مشخصات جمعیت شناختی، با نمره‌ی رضایت شغلی کل رابطه‌ی معنی‌داری نداشتند (برای تمام موارد $P>0.1$).

جدول ۴: نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش گام به گام در بررسی ارتباط مشخصات جمعیت شناختی با رضایتمندی شغلی استفاده

R^2	P	T	ضریب			متغیر
			استاندارد	غیر استاندارد	Beta	
ضرایتمندی کلی						
٪۱۳	۰.۰۲۲	۲/۳۰۸	-	۰/۴۵۸	۱/۰۵۷	عدد ثابت
	۰.۰۰۱	۲/۹۴۴	۰/۵۲۶	۰/۰۱۲	۰/۰۴۶	سن (سال)
	۰.۰۰۲	۲/۱۱۹	۰/۲۴۵	۰/۱۰۶	۰/۳۳۱	گروه آموزشی (علوم پایه)*
	۰.۰۲۵	-۲/۲۶۵	-۰/۳۰۰	۰/۰۱۱	-۰/۰۲۵	سالهای شغلی (سال)
حیطه‌ی رضایت از حقوق و مزايا						
٪۱۱	۰.۰۰۱	۲/۷۳۵	-	۰/۲۵۲	۱/۳۱۴	عدد ثابت
	۰.۰۰۱	۴/۴۱۷	-۰/۳۴۶	۰/۰۰۸	۰/۰۳۶	سن (سال)
حیطه‌ی رضایت از فرصت‌های ارتقا و رشد فردی						
٪۳	۰.۰۰۱	۱۲/۴۷۱	-	۰/۱۹۶	۲/۶۱۹	عدد ثابت
	۰.۰۲۳	۲/۲۹۸	۰/۱۸۹	۰/۱۲۵	۰/۰۲۸۸	گروه آموزشی (علوم پایه)
حیطه‌ی رضایت از جنبه‌ی مدیریتی شغل (تحویل سپریستی و ارتباطات)						
٪۸	۰.۰۱۵	۲/۴۷۲	-	۰/۰۵۳	۱/۲۹۳	عدد ثابت
	۰.۰۰۱	۲/۴۷۶	۰/۰۴۷۶	۰/۰۱۳	۰/۰۴۶	سن (سال)
	۰.۰۳۷	-۲/۱۰۹	-۰/۲۸۷	۰/۰۱۳	-۰/۰۲۷	سالهای شغلی (سال)
	۰.۰۴۹	۱/۹۸۵	۰/۱۶۰	۰/۰۱۱	۰/۰۲۴۱	گروه آموزشی (علوم پایه)
حیطه‌ی رضایت از شرایط روانی و امنیت شغلی						
٪۱۸	۰.۰۰۲	۳/۱۱۴	-	۰/۴۷۹	۱/۴۹۳	عدد ثابت
						نوع استخدام**
	۰/۱۰۱	۱/۶۵۲	۰/۰۹	۰/۲۳۷	۰/۳۹۱	رسمی
	۰/۰۰۳	۲/۹۷۹	۰/۰۸۹	۰/۱۸۷	۰/۰۵۸	پیمانی
	۰/۰۰۳	۳/۰۷۱	۰/۰۲۴	۰/۰۱۳۲	۰/۰۴۰۵	گروه آموزشی (علوم پایه)
٪۵	۰/۰۵۶	۱/۹۲۶	۰/۰۲۰	۰/۰۱۳	۰/۰۲۴	سن
	حیطه‌ی رضایت از شرایط فیزیکی و محیط کار					
	<۰.۰۰۱	۱۳/۰۷۳	-	۰/۰۹۷	۲/۵۸۱	عدد ثابت
٪۱۴	۰.۰۰۶	۲/۸۱۶	-۰/۰۲۹	۰/۰۱۶	۰/۰۳۵۵	گروه آموزشی (علوم پایه)
	حیطه‌ی رضایت از ماهیت کار					
٪۱۴	۰.۰۰۴	۲/۹۳۸	-	۰/۰۵۱۶	۱/۰۵۱۵	عدد ثابت
	<۰.۰۰۱	۴/۱۸۷	۰/۰۳۶	۰/۰۱۱۹	۰/۰۵۰۰	گروه آموزشی (علوم پایه)
	۰.۰۰۱	۳/۴۳۷	۰/۰۴۵۵	۰/۰۱۳	۰/۰۴۰۵	سن (سال)
	۰.۰۲۶	-۲/۱۲۰	-۰/۰۲۷۹	۰/۰۱۲	-۰/۰۲۶	سالهای شغلی (سال)

* گروه آموزشی بالینی به عنوان گروه مورد مقایسه (مبنای) در نظر گرفته شده است.

** اشتغال به صورت قراردادی یا گذراندن تعهدات به عنوان گروه مورد مقایسه (مبنای) در نظر گرفته شده است.

پژوهش حاضر، کلیه حیطه‌ها رضایتمندی در حد متوسط و تنها در حیطه‌ی رضایت از ماهیت کار، رضایتمندی در حد مطلوب بود. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که بالاترین میانگین

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این مطالعه بررسی میزان رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان بود. بر اساس یافته‌های

از دیگر نتایج مطالعه حاضر نشان داد که رضایت اعضاء هیات علمی از عامل ترکیبی مدیریت و سرپرستی در سطح متوسط قرار دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش فروغی و همکاران (۱) شباهت دارد. لذا می‌توان گفت که اعضای هیات علمی از وضعیت مدیریت مجموعه‌ی دانشگاهی رضایت مطلوبی نداشتند. طبیعی است که رضایت از مافوق، از عوامل مهم در رضایت شغلی بوده و عملأً بسیاری از اهرم‌های تشویقی در دست مدیریت قرار دارد و اگر مدیریت، اعضاء را در امر تصمیم‌گیری‌ها مشارکت ندهد و آن‌ها را به خاطر کار و کیفیت فعالیت‌های مثبت شغلی تشویق نکند، نمی‌تواند انگیزشی در آنان ایجاد نماید و طبعاً موجب دلسردی اعضاء در انجام وظایف شغلی خود می‌گردد.

همچنین نتایج مطالعه حاضر حاکی از آن بود که در حیطه شرایط فیزیکی و محیط کار، بیشترین رضایتمندی از کار با همکاران و مدیران خود و کمترین رضایتمندی، از عدم استفاده از امکانات رفاهی و تفریحی دانشگاه برای سپری کردن اوقات فراغت خود و خانواده‌های شان اظهار شده است. می‌توان گفت که اعضاء هیات علمی از همکاران خود رضایت داشته و محیط از نظر ارتباط، مشورت و مساعدت شغلی در وضعیت مناسبی قرار دارد. این نتیجه با نتیجه تحقیق فروغی (۱) و نقیبی (۲۱) همخوانی دارد. بنابراین فراهم نمودن امکانات ضروری در زمینه‌ی آموزش و پژوهش، و ایجاد فضای فیزیکی و محیط مناسب برای کسب علم، می‌تواند میزان رضایتمندی را در اعضاء هیأت علمی افزایش دهد.

در حیطه شرایط روانی و امنیت شغلی، برخورداری از امکانات جانی مانند بیمه، استخدام و بازنیستگی، دارای بالاترین رضایتمندی بوده و کمترین رضایتمندی در رابطه با عدالت-محور بودن محیط کار بیان شده است. نتایج مطالعه شفیعی نشان داد که فراهم بودن امنیت شغلی، وجود قوانین و مقررات برای حمایت اصولی از اعضاء هیأت علمی، مهم ترین عامل افزایش دهنده رضایت شغلی و کارایی آنان است (۲۴). همچنین نتایج مطالعه نقیبی نشان داد که اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان بیشترین رضایت در زمینه امنیت شغلی، مربوط به برخوداری از امکانات جانی بود که با نتایج مطالعه حاضر مطابقت دارد (۲۱).

در حیطه فرصت‌های ارتقا و رشد فردی، بالاترین رضایت، از راحتی و عدم ممانعت از شرکت در کلاس‌های آموزشی و کمترین رضایت، از امکان استفاده از بورس و ادامه تحصیل (در خارج و داخل کشور) اظهار شده است. در مطالعه حاضر با

نموده کسب شده در حیطه‌های مختلف رضایت شغلی به ترتیب ماهیت کار، مدیریت، نحوه سرپرستی و ارتباطات، شرایط فیزیکی و محیط کار، شرایط روانی و امنیت شغلی، فرصت‌های ارتقاء و رشد فردی و حقوق و مزايا بود. همچنین بین سطح رضایتمندی و حیطه‌های مختلف قوی ترین همبستگی مثبت به ترتیب مربوط بود به حیطه‌های: شرایط روانی و امنیت شغلی، جنبه مدیریتی شغل، فرصت‌های ارتقا و رشد فردی، شرایط فیزیکی و محیط کار، ماهیت کار و حقوق و مزايا.

یافته‌های مطالعه حاضر حاکی از آن بود که در حیطه رضایت از ماهیت کار، اعضاء هیأت علمی اظهار کرده‌اند که در برابر دانشجویان، آموزش و یادگیری آن‌ها احساس مسئولیت کرده و در این گویه بیشترین رضایت را داشتند. در حیطه رضایت از ماهیت کار، اظهار کرده اند که از انجام فعالیت‌های اداری و اجرایی کمترین رضایتمندی را دارند. نتایج مطالعه ستوده و همکاران (۱۹) در دانشگاه علوم پزشکی سمنان نشان داد که عامل ماهیت کار بالاترین میانگین رضایت شغلی و حقوق و مزايا پایین ترین رضایت در بین اعضاء هیأت علمی دارد که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد. نتایج مطالعه فروغی و همکاران (۱) نیز نشان داد که عامل رضایت از ماهیت کار بالاترین میانگین رضایت شغلی در بین اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه است که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد. مطالعه ستوده بر روی ۵۴ مقاله علمی-پژوهشی منتشر شده در زمینه رضایت شغلی نشان داد که بیشترین رضایت شغلی اعضاء هیأت علمی از ماهیت کار و کمترین رضایت در حقوق و مزايا است (۱۹). همچنین یافته‌های مطالعه اصغری (۲۰) و نقیبی (۲۱) نیز با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد. همچنین نتایج مطالعه دانشمندی و همکاران نشان داد که سرپرستی و ارتباطات بالاترین میانگین رضایت شغلی و پایین‌ترین رضایت اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌های منتخب نظامی را حقوق و مزايا است (۲۲). مطالعه رنجبر در دانشگاه علوم پزشکی مازندران (۱۸)، بخشی و هم کاران در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۱) و همچنین مطالعه Shigli در هند (۲۳) نیز بیانگر رضایت کم اعضاء هیأت علمی در حیطه حقوق و مزايا بود. اگر اعضاء هیأت علمی دغدغه حقوق و مزايا داشته باشند و عملأً نیازهای مادی آن‌ها، به دلیل کمبود حقوق و مزايا، فراهم نگردد، چگونه می‌توان از آن‌ها انتظار داشت که تمام نیروی خلاقه خود را معطوف به کار آموزشی و پژوهشی نمایند.

آموزشی علوم پایه و دارای مدرک دکترای تخصصی (نسبت به متخصصین و گروه بالینی)، اساتید با وضعیت استخدامی رسمی و پیمانی (نسبت به اساتید قراردادی یا در حال گذراندن تعهد طرح) و اساتید دارای سابقه مدیریتی در فعالیت خود، دارای رضایتمندی کلی بیشتری بودند. شاید بتوان گفت دلیل این رضایت آن باشد که عضوی که دارای مرتبه بالاتری است، انگیزه شغلی بیشتری داشته و توانسته مدارج علمی را طی نماید. هرچه سن افراد بیشتر شده رضایت شغلی بیشتری بوجود آمده است.

باتوجه به نتایج مطالعه حاضر، می‌توان نتیجه گرفت که اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در کلیه حیطه‌ها رضایتمندی در حد متوسط و تنها در حیطه‌ی رضایت از ماهیت کار، رضایتمندی در حد مطلوب داشتند. لذا به منظور رسیدن به مقاصد مطلوب آموزشی و پژوهشی در دانشگاه با برداشتن موانع عدم رضایت اساتید محیطی مناسب‌تر را جهت ارتقاء کیفیت آموزش ایجاد نمود. همچنین با بهبود حقوق و مزايا و فرصت‌های ارتقاء و بهبود شرایط رفاهی به این مهم دست یافت.

از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به پایین بودن درصد بازگشت پرسشنامه‌ها اشاره کرد. با توجه به احتمال همکاری پایین اعضای هیأت علمی دانشگاه، تعداد نمونه‌های انتخاب شده دو برابر تعداد نمونه محاسبه شده در نظر گرفته شد تا در نهایت براساس محاسبه تعداد نمونه این محدودیت کنترل گردد. از دلایل همکاری کم اعضای هیأت علمی در بازگشت پرسشنامه‌ها، می‌توان به حجم بالای وظایف آموزشی ایشان، حضور در محیط‌های کار آموزی و کارورزی و دسترسی مشکل به تعدادی از آن‌ها به واسطه پست‌های اجرایی اشاره کرد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی، علل رضایتمندی کمتر در اعضای هیات علمی جوان و با سابقه کاری کم و نیز اساتید بالینی، مورد توجه و بررسی بیشتر، قرار گیرد.

قدرتانی

بدینوسیله پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند از کلیه افرادی که در اجرای این مطالعه سهیم بوده‌اند، از جمله اعضای محترم هیات علمی و معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گیلان تشکر و قدردانی نمایند.

References

- Foroughi F, Kharrazi H, Iranfar S, Rezaei M. Job satisfaction and its affecting factors from the viewpoints of Faculty members of Kermanshah University of Medical Sciences. Iranian Journal Medical Education 2008; 7(2): 335-341.[Persian]

توجه به همبستگی مثبت رضایت مندی و فرصت‌های ارتقاء، لزوم توجه به فراهم نمودن شرایط ارتقاء، مانند شرکت در دوره‌های آموزشی و سمینارها و کنگره‌ها احساس می‌شود. در پژوهش حاضر، افراد با مرتبه علمی بالاتر رضایتمندی بیشتری داشتند که نتایج به دست آمده با نتایج مطالعه فروغی و دانشمندی هم خوانی دارد (۱،۲۲). در مطالعه‌ای در مالزی، یکی از عوامل مهمی که در رضایت شغلی اساتید تاکید شده، امکان داشتن فرصت‌های ارتقای شغلی بوده است (۲۵). همچنین در مطالعه‌ای در دانشگاه شیفیلد انگلستان، نشان داده شد که پیشرفت شغلی و ارتقاء از عوامل مهم در رضایت شغلی اعضای هیات علمی بوده است (۲۶). به نظر می‌رسد، ایجاد امکاناتی به منظور شرکت اعضای هیات علمی در دوره‌های آموزشی و نشست‌های علمی، همچنین ایجاد امکاناتی به منظور تسهیل در فرآیند ارتقای آنان، بتواند نسبت به ارتقای این بخش از حیطه رضایت شغلی موثر باشد.

و در نهایت در حیطه حقوق و مزايا نیز که در مجموع دارای کمترین نمره‌ی رضایتمندی بود، بیشترین نمره‌ی کسب شده در این حیطه، مربوط به رضایت از حقوق و درآمد کنونی و کمترین نمره، مربوط به رضایت از پرداخت به موقع حقوق بود. پرداخت حقوق را می‌توان یک محرک و انگیزه قوی دانست؛ اما اگر حقوق بر اساس یک طرح طبقه‌بندی مشاغل، عادلانه استاندارد نشود، خط مشی پرداخت می‌تواند به یک عامل نارضایتی مداوم، تبدیل شود (۲۷). بررسی روی پزشکان پرتفالی، نشان داده است؛ که در صورت مساعد بودن شرایط، آنان حتماً، به دلیل کمبود درامد تغییر شغل می‌دهند (۲۸). در مطالعه‌ای در آمریکا انجام شد، رضایت از حقوق و مزايا مهم ترین عامل در افزایش رضایت شغلی دانسته‌اند (۲۹). مسلماً نمی‌توان از فردی که از دریافت حقوق و مزايا کنونی خود راضی نیست انتظار ایجاد خلاقیت، پژوهش و آموزش در حد ایده‌آل را داشت.

همچنین نتایج بیانگر آن بود که مشخصات سن، سنتوات کاری، نوع استخدام و گروه آموزشی هیات علمی تبیین کننده‌ی واریانس نمرات رضایتمندی در حیطه‌های مختلف بودند. در بررسی رابطه رضایتمندی با مشخصات جمعیت شناختی اعضای هیات علمی، نتایج تحلیل‌های تک متغیره نشان داد که اساتید دارای سن بیشتر، سنتوات کاری بیشتر، اساتید گروه

2. Monjamed Z, Ghorbani T, Mostofian F, Ovessfour R, Nakhost Pandi S, Mohamadi M.[A Nationwide study of level of job satisfaction of nursing personnel in Iran]. Hayat 2005; 10 (23):39-48. [Persian]
3. Mehrabian F, Nasiripour AA, Keshavars Mohamadian S. Factors Affecting Human Resources Productivity in Guilan University of Medical Sciences Using Path Analysis. J Adv Med Biomed Res 2011; 19 (75):94-106.
4. Hicks NL. Education and Economic Growth Economic of Education, Research and Studies. George Psacharopoulos: Pergamon Press; 1987. [DOI:10.1016/B978-0-08-033379-3.50022-X]
5. Abdolahi B, Navehabrahim A. Empowerment of staff is the golden key for Human resources management.Tehran : Virayelosh Publication; 2008.
6. Liu CM, Chien CW,Chou P ,Liu JH ,Chen VT ,Wei J, et al. An analysis of job satisfaction among physician assistants in Taiwan. Health Policy 2005; 73(1):66-77. [DOI:10.1016/j.healthpol.2004.10.004]
7. Ziae V, Ahmadinejad Z .Morravedje AR .[An evaluation of medical students satisfaction with clinical education and its effective factors]. Medical Education Online 2004;9(1):4365. [Persian] [DOI:10.3402/meo.v9i.4365]
8. Bahadori M .Babaei M .Mehrabian F.Prioritization Factors Influencing Job Motivation in Employees of a Military Center using Analysis Hierarchy Process. Iranian Journal of Military Medicine. 2013;14(4):263-72.
9. Seyed Javadin R. Resource & employees management.Tehran: Negah Danesh Publication; 2002. [Persian]
10. Malekshahi F,Farhadi A ,Amini F. [Job Satisfaction Survey of Faculty Members of Lorestan University of Medical Sciences. YAFTEH 2010; 12(1). [Persian]
11. Bakhshi Ali Abadi ,Norouzi D, Sadat Hossaini Z .[Effective factors on job motivation in Academic members of Rafsanjan Medical University]. IJME 2004;4(2):33-41. [Persian]
12. Fakhimi F.[Organization and management, theory and creativity and responsibilities].Tehran: Havaye Taze; 1990. [Persian]
13. Seyed Moghimi M.[Organize and manage the research method].1st ed.Tehran:Termeh; 1990. [Persian]
14. Chin KS, Pun KF. A proposed framework for implementing TQM in Chinese organizations. International Journal of Quality & Reliability Management 2002; 19(3): 272-94. [DOI:10.1108/02656710210415686]
15. Houman HD. [Tahye va standard sakhtane meghyase sanjeshe rezayate shoghli]. Tehran: Research and Training Institute for Management and development Planning; 2002. [Persian]
16. Shafi Abadi A. [Rahnamaei va moshavereye shoghli va herfei va nazaryehaye entekhabe shoghl]. Tehran: Roshd; 2011. [Persian]
17. Teymouri M,Tootoonchi M ,Salehi M, Hassanzadeh A .[Job satisfaction among faculty members of Isfahan University of Medical Sciences]. IJME 2008;7(2):227-235. [Persian]
18. Ranjbar M, Vahidshahi K. [Effective Factors on Faculty Members' Job Satisfaction in Mazandaran University of Medical Sciences, School of Medicin, 2006]. Stride Development in Medical Education 2007; 4(2): 92-9. [Persian]

19. Sotodeh Asl N, Ghorbani R, Haji Aghajani S, Rashidy Pour A. [Job satisfaction and its contributing factors among faculty members of Semnan university of medical sciences]. Koomesh 2013; 14(2): 232 – 239. [Persian]
20. Asghari F. [Job satisfaction of faculty members in Iran]. Social Development & Welfare Planing 2016; 24: 195-230. [Persain]
21. Naghibi T, Jamshidi M, Dobakhti F. [An Evaluation of Job Satisfaction and its Influential Parameters among Faculty Members of Zanjan University of Medical Sciences in 2013]. Journal of Medical Education Development 2015; 9(21): 103-108. [Persian]
22. Daneshmandi M, Habibi H, Sirati Nayer M, Zarei A, Hosein Pishgouei A. [Faculty Members' Job Satisfaction in Selected Military Universities]. IJME 2012; 12(6): 458-466. [Persian]
23. Shigli K, Hebbal M, Nair KC. Teaching, research and job satisfaction of prosthodontic Faculty members in Indian academic dental institutions. J Dent Educ 2011; 76: 783-791. [DOI:10.1002/j.0022-0337.2012.76.6.tb05314.x]
24. Shafiei H. [Barrasye avamele omdeye ejad konandeye angize dar azaye heat elmye daneshgahe emam Hossein][Dissertation]. Tehran: Islamic Azad University;1996. [Persian]
25. Sararaks S, Jamaluddin R. Demotivating factors among govern8ment doctors in Negeri Sembilan. Med J Malaysia 1999; 54: 310-319.
26. Collins K, Jones ML, McDonnell A, Read S, Jones R, Cameron A. Do new roles contribute to job satisfaction and retention of staff in nursing and professions allied to medicine? J Nurs Manag 2000; 8(1): 3-12. [DOI:10.1046/j.1365-2834.2000.00149.x]
27. Alvani M. [Pajoooheshi dar zamineye barkhi az moshkelate sazmani va adame erzaye niaze karkonan]. 1st ed. Tehran: Public Management Center; 1991. [Persian]
28. Vieira D, Viegas I, Furtado N. [Job satisfaction in physicians with a career in general clinical medicine]. Acta Med Port 1995; 8(10): 531-5. [Portuguese]
29. Lamberth B, Comello RJ. Identifying elements of job satisfaction to improve retention rates in healthcare. Radiol Manage 2005; 27(3): 34-8.